

DECIZIE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Rotari Valeriu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale pe Acțiuni „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare împotriva lui Rotari Valeriu cu privire la succesiunea în drepturi în procedura de executare,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016 depusă de către Rotari Valeriu,

c o n s t a t ă

La 29 iunie 2015, creditorul BCA „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotari Valeriu cu privire la succesiunea în drepturi în procedura de executare.

În motivarea cererii, BCA „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare a invocat că în anul 1995 a acordat ÎI „Valeriu Rotari”, a cărui fondator este Rotari Valeriu, un credit în sumă de 15 000 lei pentru dezvoltarea afacerii. Rotari Maria, mama lui Valeriu Rotari, a pus în gaj casa de locuit din sat. Baroncea, r-ul Drochia. Prin hotărârea Judecătoriei Economice din 17 martie 1999, s-a încasat din contul ÎI „Valeriu Rotari” în beneficiul băncii datoria în sumă de 18 755 lei. Dat fiind faptul că hotărârea nu a fost executată, prin decizia Curții de Apel a Republicii Moldova din 25 octombrie 2001 s-a decis a pune în urmărire casa gajată care-i aparține Mariei Rotari cu evacuarea acesteia din imobil cu toți membrii familiei ei. Prin scrisorile Primăriei satului Baroncea, raionul Drochia din 17 aprilie 2015 și 08 iunie 2015, BCA „Intreprinzbanca” a fost informată că Rotari Maria a decedat, succesor al căreia este Rotari Valeriu, din care considerent solicită înlocuirea în procedura de executare a debitorului Mariei Rotari cu succesorul ei în drepturi – Rotari Valeriu.

Prin încheierea Judecătoria Drochia din 29 ianuarie 2016, cererea creditorului BCA „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016, a fost repus în termen recursul declarat de către BCA „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare cu admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoria Drochia din 29 ianuarie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind succesiunea în drepturi a lui Valeriu Rotari în procedura de executare.

La 24 august 2016, Rotari Valeriu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) CPC și casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016.

În motivarea cererii, Rotari Valeriu a invocat că nu a participat la examinarea cauzei de către Judecătoria Economică în anul 1999 și nu a primit nici o citație. Mai mult ca atât, a făcut cunoștință cu materialele dosarului tocmai în anul 2007 și a depistat că contractul de credit nr. 29 din 06 iulie 1995 a fost falsificat. Din materialele cauzei se vede că creditorul gajist BCA „Intreprinzbanca” a prelungit termenul rambursării mijloacelor bănești conform contractului de creditare și despre aceasta nu a informat și nu a primit consimțământul în scris al terței persoane, care este și ea debitor gajist.

Indică revizuentul că la baza deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016 a stat cererea Mariei Rotari din 18 decembrie 2002, prin care a declarat că dorește să achite datoriile din contul valorii cotelor de teren agricol, însă ține de menționat că până la decesul acesteia BCA „Intreprinzbanca” nu a pretins la valoarea imobilelor date. Totodată, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat de OCT filiala ÎS „Cadastru”, prin hotărârea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Drochia din 04 aprilie 2005 a fost aplicat sechestru pe cotele de teren agricol nominalizate.

Consideră Rotari Valeriu că cererea BCA „Intreprinzbanca” cu privire la succesiunea în drepturi urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, deoarece dânsul în ședința de judecată a primei instanțe a declarat expres că refuză să intervină în procedura de executare intentată în baza documentul executoriu nr. 2-1109/1999 emis de Curtea de Apel la 25 octombrie 2001, cu atât mai mult că potrivit informației prezentate de notarul public Dina Ghedreuțan, dânsul nu a acceptat averea succesorală în urma decesului debitorului Maria Rotari, certificatul de moștenire nefiind perfectat până-n prezent.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Rotari Valeriu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2016, a fost admis recursul declarat de către Rotari Valeriu, casată încheierea Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016 și remisă pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Rotari Valeriu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016.

La 27 februarie 2017, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Rotari Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, solicitând casarea încheierii recurate și deciziei Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016,

cu menținerea încheierii Judecătoriei Drochia din 29 ianuarie 2016.

În susținerea recursului, Rotari Valeriu a indicat că încheierea Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Menționează recurentul că potrivit informației eliberate de către notarul public Ghedreuțan Dina, după decesul Mariei Rotari, decedată la 10 martie 2011, dânsul s-a adresat cu solicitarea deschiderii succesiunii prin declarația nr. 7481 din 05 noiembrie 2012, fiind deschis dosarul succesoral nr. 422707/182/2012 în temeiul testamentului din 30 august 2005 prin care i-a fost testată ½ cotă-parte din terenul cu destinație agricolă.

Consideră Rotari Valeriu întemeiată și legală încheierea Judecătoriei Drochia din 29 ianuarie 2016 prin care a fost respinsă cererea BCA „Intreprinzbancă” cu privire la succesiunea în drepturi.

La 03 aprilie 2017, în adresa intimatei BCA „Intreprinzbancă” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Rotari Valeriu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se invocă temeiul de revizuire – devenirea cunoscută a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizuientul să nu fi știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe (sau fapte) și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște, dar să fi existat până la momentul pronunțării hotărârii și care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă. De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective

să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

La cazul prezentei spețe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că motivele invocate de către revizuiantul Rotari Valeriu în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul dânsului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Bălți, și nu relevă prin prisma art. 449 CPC careva temeuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Astfel, instanța de recurs constată că motivul invocat de către Rotari Valeriu, precum că nu a participat la examinarea cauzei de către Judecătoria Economică în anul 1999 și nu a primit nici o citație, ulterior depistând că contractul de credit a fost falsificat, nu poate fi reținut ca temei concludent de admitere a cererii de revizuire și reexaminare a cauzei în fond. Or, hotărârea Judecătoriai Economice din 17 martie 1999, prin care s-a încasat din contul ÎI „Valeriu Rotari” în beneficiul BCA „Intreprinzbancă” datoria în sumă de 18 755 lei, nu face obiectul pricinii date, cererea BCA „Intreprinzbancă” cu privire la succesiune în drepturi fiind înaintată în cadrul procedurii de executare.

Nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) CPC nici susținerile recurentului Rotari Valeriu precum că dânsul nu a acceptat succesiunea după decesul mamei sale Rotari Maria, mai mult ca atât că aceste afirmații contravin materialelor dosarului. Or, însuși recurentul în recursul declarat confirmă faptul că a acceptat succesiunea, prezentând în acest sens probe.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că circumstanțele invocate de către revizuient nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) CPC și nu constituie temei de revizuire.

Alte argumente expuse în cererea de revizuire de asemenea nu se încadrează în temeiurile legale prevăzute de art. 449 CPC, fiind similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

În acest context, instanța de recurs evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul

dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de revizuiantul Rotari Valeriu, în lipsa unor temeiuri legale, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Rotari Valeriu și a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Rotari Valeriu.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale pe Acțiuni „Intreprinzbanca”, în proces de lichidare împotriva lui Rotari Valeriu cu privire la succesiunea în drepturi în procedura de executare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic